

**Uchwała Nr XXIV / 204 / 16
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 29 grudnia 2016r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2017 w Gminie Miedziana Góra.**

Na podstawie art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2016 r. poz. 224) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2016 poz.446 z późn.zm.), **Rada Gminy Miedziana Góra uchwala, co następuje:**

§1

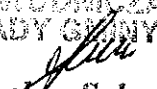
Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

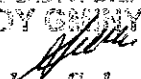
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2017 roku.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Bogusław Sobczyk

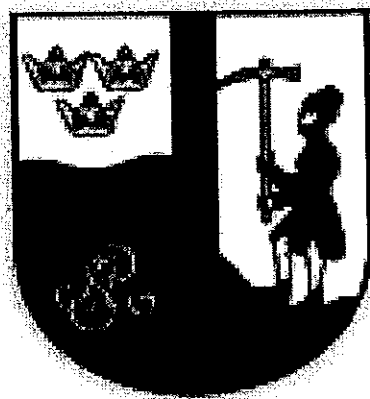
*Uzasadnienie
do uchwały Nr XXIV / 204 / 16
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 29 grudnia 2016r.*

Ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na radę gminy obowiązek uchwalania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Program na 2017 r. został opracowany w granicach ram ustawowych w celu podejmowania działań zapobiegawczych na terenie Gminy. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017 jest kontynuacją działań rozpoczętych w minionych latach i stanowi element zadań nakreślonych do realizacji w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miedziana Góra na lata 2009 – 2015, przyjętej Uchwałą Nr XXII/187/09 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 26 lutego 2009 roku. Zadania Programu adresowane są przede wszystkim do placówek oświatowych w Gminie tj. szkół oraz świetlic środowiskowych, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych skupiających wokół swojej działalności dzieci i młodzież.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017 jest zasadne.

PRZESYŁAM DO
RADY GMINY

Bogusław Sobczyk

Załącznik do Uchwały Nr XXIV/204/16
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 29 grudnia 2016 roku

***GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2017 ROK***

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Bogusław Sobczyk
Bogusław Sobczyk

I. Wstęp

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), uzależnienie to psychiczny i fizyczny stan wynikający z interakcji między żywym organizmem, a substancją chemiczną (do których należą: alkohol, narkotyki, nikotyna, leki), charakteryzujący się zmianami i innymi reakcjami takimi jak: konieczność przyjmowania danej substancji w sposób ciągły lub okresowy, w celu doświadczania jej wpływu na psychikę lub by uniknąć objawów towarzyszących brakowi substancji. W języku potocznym termin "uzależnienie" jest stosowany głównie do osób, które nadużywają narkotyków, leków, alkoholu czy papierosów. W szerszym kontekście może odnosić się do wielu innych zachowań np.: gier hazardowych, seksu, oglądania telewizji, korzystania z telefonu czy Internetu, czyli tzw. uzależnień behawioralnych.

Narkomanię określić można jako nadużywanie środków psychoaktywnych (narkotyków) do których zaliczane są naturalne lub syntetyczne substancje, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju. Narkotyki mają zdolność wywoływania uzależnień oraz uszkodzenia najważniejszych narządów człowieka. Uzależnienie fizyczne jest przystosowaniem organizmu do obecności określonego środka psychoaktywnego, zaś uzależnienie psychiczne oznacza potrzebę, pragnienie przyjmowania określonej substancji, której brak powoduje lęk, niepokój oraz poczucie zagrożenia.

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoswiatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym. Jest dużym ryzykiem dla zdrowia psychicznego i fizycznego, poza tym wiąże się z problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, bezdomność generuje również zachowania kryminalne. Narkomania niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczka, choroby weneryczne). Ryzyko zgonu wśród narkomanów jest kilkakrotnie wyższe niż w porównywalnej wiekowo populacji generalnej.

Zjawisko narkomanii wymaga podejmowania różnorodnych działań prowadzonych na wielu szczeblach. Ważną rolę w realizacji działań mających na celu zapobieganie problemom wynikającym z uzależnienia od narkotyków oraz niwelowanie zjawisk spowodowanych zażywaniem środków psychoaktywnych pełnią samorządy lokalne.

Ustawodawca w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego, w tym także samorząd gminny, do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii. Zadania te mają być realizowane przez odpowiednie

kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności poprzez: działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną oraz zapobiegawczą. Ustawa precyzuje działania, które należą do zadań własnych gminy i powinny być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych, jak również zabezpiecza środki finansowe na ich realizację, które pochodzą przede wszystkim z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, gdzie łączy się z zapisami ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Realizacja działań na szczeblu lokalnym określana jest w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanym przez Radę Gminy. Przy konstruowaniu Programu oparto się na założeniach Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016.

Celem głównym Programu jest podejmowanie kompleksowych działań mających na celu zmniejszenie popytu na narkotyki oraz minimalizowanie problemów, w tym szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Program zakłada realizację działań profilaktycznych i naprawczych skierowanych do lokalnej społeczności. Uwzględnia realizację projektów związanych z udzielaniem specjalistycznej pomocy osobom używającym substancji psychoaktywnych i uzależnionym oraz ich rodzinom, a także utrzymującym abstynencję po pobytach w placówkach stacjonarnych. W ramach Programu kontynuowane będą działania podejmowane w latach wcześniejszych oraz wykorzystywane sprawdzone sposoby realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

Cel będzie realizowany poprzez wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych w następujących obszarach:

- profilaktyki uniwersalnej: adresowanych do wszystkich mieszkańców Miedzianej Góry bez względu na stopień ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- profilaktyki selektywnej - adresowanej do grup o podwyższonym stopniu ryzyka wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- profilaktyki wskazującej - adresowanej do osób lub grup, które wykazują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia.

Przedsięwzięcia zaplanowane w niniejszym Programie będą skoordynowane z działaniami wynikającymi z realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

II. Diagnoza problemów społecznych w gminie Miedziana Góra z uwzględnieniem problemów narkomanii

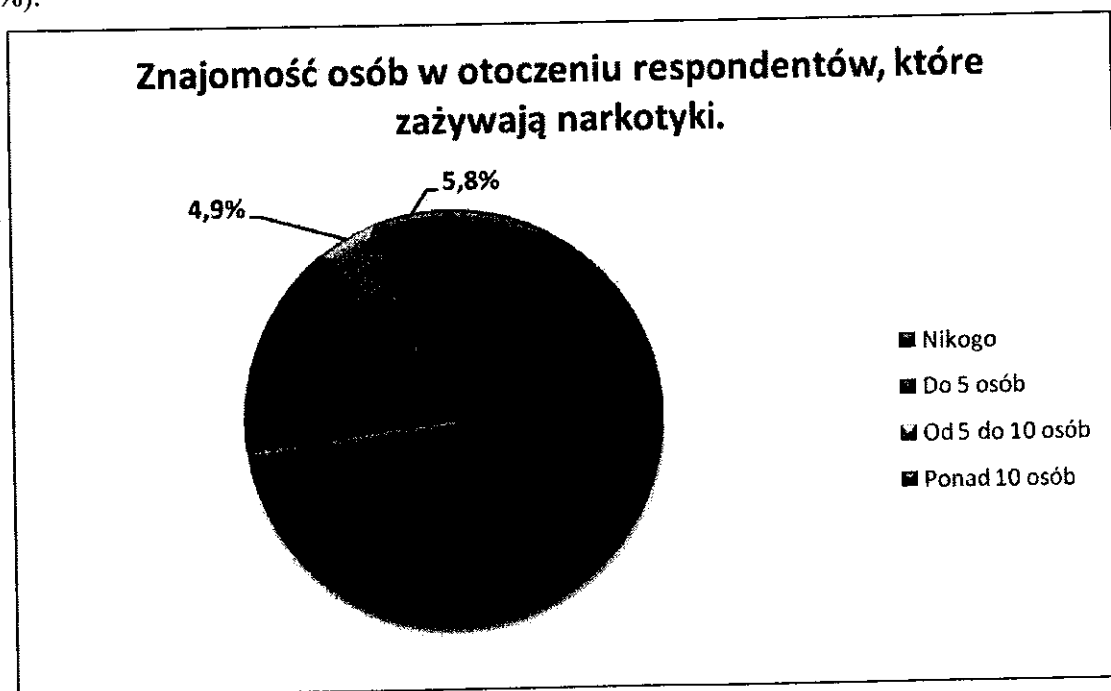
W 2016 roku Studio Diagnozy i Profilaktyki w Krakowie na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miedzianej Górze przeprowadziło badania ankietowe, których celem była diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych, w tym m.in. rozpowszechnienie zjawiska używania środków psychoaktywnych przez młodzież szkolną i dorosłych na terenie gminy Miedziana Góra oraz dostępność narkotyków w środowisku.

Badanie zostało przeprowadzone wśród 103 osób dorosłych z terenu gminy Miedziana Góra (58% ankietowanych stanowiły kobiety) oraz wśród 244 uczniów: 70 uczniów szkół podstawowych (42 dziewczynki i 28 chłopców) oraz 174 uczniów szkół gimnazjalnych (80 dziewczyn i 94 chłopców).

Narkotyki w środowisku lokalnym

Problem narkotyków jest umiarkowany w gminie Miedziana Góra. Odsetek badanych mieszkańców, którzy próbowali narkotyków jest porównywalny do wyników analiz ogólnopolskich. Zapytaliśmy respondentów, ile znają osób w swoim otoczeniu, które używają narkotyków.

72,8% badanych przyznaje, że nie zna nikogo, a 16,5% znających do 5 osób i 10,7% badanych znających powyżej 5 osób to umiarkowanie niepokojący wynik. W badaniu tym interesowało nas również, czy respondenci wiedzą, gdzie i u kogo można kupić narkotyki. Zdecydowana większość badanych mieszkańców gminy Miedziana Góra nie posiada takiej wiedzy (94,2%).

Do zażycia narkotyku przyznało się 3,9% badanych mieszkańców gminy Miedziana Góra. Trzeba wyraźnie podkreślić, że przyznanie się do używania narkotyków (lub nawet jednorazowej próby) jest w istocie przyznaniem się do czynu karalnego w Polsce. Ponadto zażywanie narkotyków nie jest czymś powszechnie akceptowanym, dlatego można by spodziewać się raczej niewielkiego odsetka odpowiedzi twierdzących.

W tym miejscu warto odwołać się do sondażu Centrum Badania Opinii Publicznej „*Postawy wobec narkotyków*” z 2011 roku. Spymano respondentów, czy kiedykolwiek próbowali narkotyków. 7% badanych udzieliło odpowiedzi twierdzącej na to pytanie. Aż 93% populacji w 2011 roku nie próbowało narkotyków. Warto również zwrócić uwagę, że narkotyki w populacji zażywali głównie mężczyźni (10%) i tylko 4% kobiet.

Zapytaliśmy również ankietowanych o przebywanie w pracy pod wpływem alkoholu lub narkotyków. Trzech badanych mieszkańców gminy Miedziana Góra odpowiedziało, że przebywało w pracy pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

Dzieci i młodzież a substancje psychoaktywne

Badanie miało na celu, między innymi, analizę stopnia używania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież. Analiza dotyczyła rozpowszechnienia palenia papierosów, picia alkoholu oraz używania narkotyków, a także okoliczności towarzyszących tym zachowaniom i postaw wobec substancji psychoaktywnych. Ankieta została skonstruowana w taki sposób, by możliwe było porównanie wyników tego badania z wynikami badania ogólnopolskiego, zrealizowanego w ramach międzynarodowego projektu „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD). W raporcie diagnozy uzyskane wyniki odnoszone są do wyników badania ESPAD zrealizowanego na reprezentatywnej próbie uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) w 2011 roku (J. Sierosławski, *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2011 roku*. Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii). W naszym badaniu, oprócz uczniów szkół gimnazjalnych uwzględniliśmy również uczniów klas szóstych szkół podstawowych. Poniższa tabela ilustruje nasilenie spożywania alkoholu, palenia papierosów, używania narkotyków i dopalaczy w poszczególnych grupach wiekowych w gminie Miedziana Góra:

Tab. 6. Nasilenie określonych problemów społecznych w poszczególnych grupach wiekowych.

Problem społeczny	Szkoła Podstawowa		Gimnazjum	
	N	%	N	%
Picie alkoholu	7	10	97	55,7
Palenie papierosów	4	5,7	61	35,1
Używanie narkotyków	1	1,4	10	5,7
Używanie dopalaczy	-	-	3	1,7

N – ilość osób, które przyznają się do używania środków psychoaktywnych oraz papierosów

Do wypicia alkoholu przynajmniej raz w życiu przyznaje się 55,7% gimnazjalistów i 10% uczniów szkoły podstawowej. Alkohol jest środkiem psychoaktywnym najbardziej rozpowszechnionym wśród młodych ludzi w porównaniu z papierosami i narkotykami. Uzyskane wyniki są niższe w przypadku gimnazjalistów od wyników badań ESPAD z 2011 roku, w których chociaż raz w ciągu całego życia piło 87,3% uczniów szkół gimnazjalnych.

Stosunkowo rozpowszechnione wśród gimnazjalistów jest również palenie papierosów – 35,1%. Wynik uzyskany w badaniu młodych mieszkańców jest niższy w przypadku gimnazjalistów od wyników badań ESPAD z 2011 roku, w których chociaż raz w życiu paliło 57,2% gimnazjalistów.

Wyniki badań wskazują na niski odsetek młodych osób sięgających po substancje odurzające. Odsetek młodych osób, które używają narkotyków w grupie uczniów szkół gimnazjalnych wyniósł 5,7%. Badania prowadzone w Polsce co kilka lat wskazują na obniżanie się problemu narkotykowego wśród młodych ludzi. Sondaż Krajowego Biura Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii z 2008 roku określił ilość młodych ludzi mających kontakty z narkotykami na poziomie 15%. Zjawisko używania dopalaczy przez badanych młodych mieszkańców gminy Miedziana Góra nie występuje. W następnej kolejności zostaną dokładnie przeanalizowane formy używania przez młodych ludzi substancji psychoaktywnych oraz okoliczności, w jakich mają one miejsce.

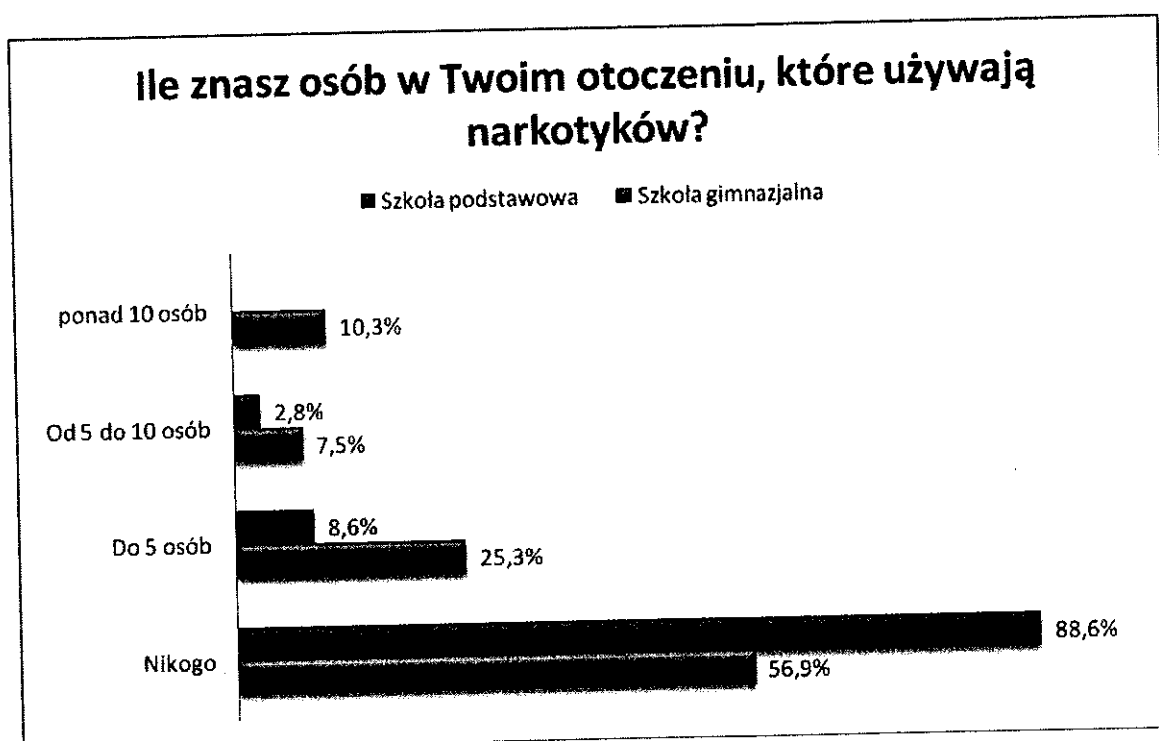
Zachowania związane z używaniem narkotyków i dopalaczy

5,7% uczniów szkół gimnazjalnych miało chociaż raz w życiu doświadczenia z używaniem substancji psychoaktywnych. W przypadku gimnazjalistów średni wiek inicjacji narkotykowej wyniósł 13,6 lat. Na podstawie uzyskanych wyników można stwierdzić, że zjawisko zażywania narkotyków jest niewielkie wśród młodych mieszkańców gminy Miedziana Góra.

Tab. 14. Używanie narkotyków przez młodych mieszkańców gminy Miedziana Góra.

Czy użyłeś kiedykolwiek narkotyku?	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum
Tak	-	5,7%
Nie	100%	94,3%

Problem używania narkotyków przez młodych ludzi widoczny jest przy pytaniu o to, ile zna się osób używających substancji odurzających. Poznanie rozpowszechnienia używania substancji w najbliższym otoczeniu pozwala w przybliżeniu oszacować ryzyko sięgania po nie. W szkołach podstawowych 11,4% uczniów zna osoby używające narkotyków, natomiast w szkołach gimnazjalnych odsetek ten wyniósł 43,1%.

Według badań ESPAD z 2011 roku, 61,7% gimnazjalistów ma wśród swoich przyjaciół osoby, które palą marihuanę lub haszysz, 22,7% gimnazjalistów deklaruje, że ma wśród przyjaciół osoby, które biorą środki uspokajające lub nasenne bez przepisu lekarza, 16,2% gimnazjalistów ma wśród przyjaciół osoby, które biorą ecstasy, zaś 17,5% gimnazjalistów ma wśród przyjaciół osoby używające środków wziewnych.

Tab. 15. Dostępność narkotyków w środowisku dzieci i młodzieży w gminie Miedziana Góra.

Czy uważasz, że w Twoim środowisku kupić narkotyki jest?	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum
Bardzo trudno	20%	15,5%
Raczej trudno	27,1%	15,5%
Trudno, ale jak się zna odpowiednie osoby to można	18,6%	26,4%
Raczej łatwo	5,7%	15,5%
Bardzo łatwo	-	4,6%
Nie wiem	28,6%	22,5%

Jeżeli chodzi o dostęp do narkotyków wśród dzieci i młodzieży uczącej się, na poziomie szkoły podstawowej zaledwie 5,7% uczniów twierdzi, że zakup narkotyków byłby dla nich raczej łatwy oraz bardzo łatwy. W gimnazjum w ten sposób odpowiedziało 20% nastolatków.

Tab. 16. Wiedza na temat miejsc, w których można kupić narkotyki.

Gdzie, według Ciebie, najłatwiej można kupić narkotyki?	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum
Na podwórku	1,3%	8%
Na dyskotecę	16,5%	13,5%
W szkole	5,1%	11,4%
Można zamówić przez telefon	3,8%	8%
Można zamówić przez Internet	25,3%	15,6%
Nie wiem	48%	43,5%

Blisko 50% uczniów szkół podstawowych oraz ponad 40% gimnazjalistów deklaruje, że nie posiada wiedzy na temat tego, gdzie można najłatwiej zaopatrzyć się w narkotyki. Badani uczniowie ze szkoły gimnazjalnej najczęściej wskazują na internet jako miejsce, gdzie można kupić narkotyki, natomiast według 16,5% uczniów szkoły podstawowej, narkotyki można kupić na dyskotecę. Niepokoi informacja, że dla niektórych uczniów (w szczególności uczniów szkoły podstawowej) miejscem, w którym najłatwiej można kupić narkotyki, jest szkoła.

Zapytaliśmy również uczniów, którzy deklarowali używanie narkotyków o okoliczności pierwszego kontaktu z substancjami psychoaktywnymi. 3 uczniów szkoły gimnazjalnej spożyło narkotyki na wakacjach, natomiast 5 uczniów z tej grupy - w czasie wolnym po szkole.

Jeżeli chodzi o inicjatywę pierwszego kontaktu z narkotykami, 9 badanych gimnazjalistów odpowiedziało, że spróbowało narkotyków z własnej inicjatywy, natomiast 3 uczniów przyznało, że zostali namówieni do tego przez swoich znajomych.

Zadaliśmy również pytanie o to, jak często młodzi ludzie używają narkotyków. Dwóch gimnazjalistów spożywa narkotyki okazjonalnie, natomiast kolejnych dwóch uczniów spróbowało tej substancji tylko raz w życiu.

Istotną informacją jest rodzaj substancji odurzających, po które sięgają młodzi ludzie oraz częstotliwości używania tych substancji w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Dziewięciu gimnazjalistów zażywało marihuanę, dwóch uczniów amfetaminę, trzech uczniów - LSD, dwóch uczniów - ecstasy, dwóch uczniów - środki nasenne, dwóch uczniów zażywało sterydy anaboliczne, natomiast dwóch uczniów sięgnęło po kokainę.

Pozytywną informacją uzyskaną podczas badania są deklaracje większości uczniów, że nie sięgnęliby po narkotyki, nawet gdyby zdarzyła się ku temu okazja. W ten sposób odpowiadało 97,1% uczniów szkół podstawowych oraz 92,5% gimnazjalistów. Informacje te mogą świadczyć o dużej świadomości związanej ze szkodliwością narkotyków oraz konsekwencjami ich zażywania wśród uczniów.

Rosnącym problemem, z którym boryka się wiele krajów jest dostępność na rynku produktów nazywanych dopalaczami. Postanowiliśmy zbadać skalę zjawiska stosowania dopalaczy wśród młodych mieszkańców gminy Miedziana Góra. Trzech uczniów szkół gimnazjalnych (1,7%) przyznało się do stosowania dopalaczy.

Tab. 17. Używanie dopalaczy przez młodych mieszkańców gminy Miedziana Góra.

Czy użyłeś kiedykolwiek dopalaczy?	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum
Tak	-	1,7%
Nie	100%	98,3%

Następne pytanie dotyczyło dostępności dopalaczy wśród młodych mieszkańców gminy Miedziana Góra. 1/3 badanych uczniów szkół podstawowych nie posiada wiedzy na temat dostępności tych substancji w najbliższej okolicy. Dla 41,4% badanych z tej grupy wiekowej zakup dopalaczy jest bardzo trudny oraz raczej trudny, zaś 8,5% badanych deklaruje, że jest to raczej łatwe oraz bardzo łatwe zadanie. Wśród uczniów gimnazjum wyniki rozkładają się następująco: 29,4% gimnazjalistów nie posiada wiedzy na ten temat; dla 32,7% gimnazjalistów zakup dopalaczy oceniany jest jako bardzo trudny oraz raczej trudny, zaś 17,2% gimnazjalistów ocenia to zadanie jako raczej łatwe bądź bardzo łatwe.

Tab. 18. Dostępność dopalaczy w środowisku dzieci i młodzieży w gminie Miedziana Góra.

Czy uważasz, że w Twoim środowisku kupić dopalacze jest?	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum
Bardzo trudno	15,7%	14,9%
Raczej trudno	25,7%	17,8%
Trudno, ale jak się zna odpowiednie osoby to można	14,3%	20,7%
Raczej łatwo	7,1%	14,9%
Bardzo łatwo	1,4%	2,3%
Trudno powiedzieć	35,8%	29,4%

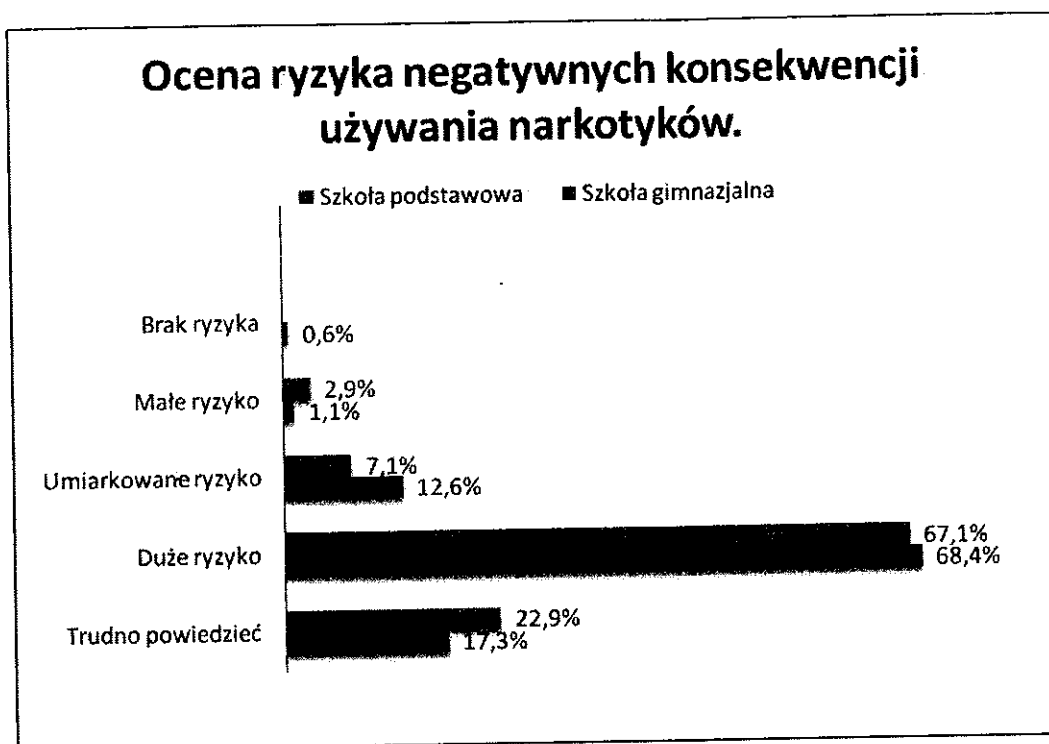
Badani młodzi mieszkańcy gminy Miedziana Góra oceniają zakup dopalaczy jako łatwiejszy od młodych uczestników badania ESPAD z 2011 roku, w którym 40,5% gimnazjalistów oceniło dopalacze jako raczej łatwo lub bardzo łatwo dostępne.

Zapytaliśmy również badanych o to, czy gdyby mieli okazję spróbować dopalaczy, to czy zdecydowaliby się na to. 2,9% gimnazjalistów przyznało, że spróbowaliby dopalaczy, gdyby mieli okazję.

Zapytaliśmy uczniów o przebywanie pod wpływem substancji psychoaktywnych (alkoholu, dopalaczy, narkotyków) na terenie szkoły. 12 uczniów szkoły gimnazjalnej i 1 uczeń szkoły podstawowej mieli tego typu doświadczenie.

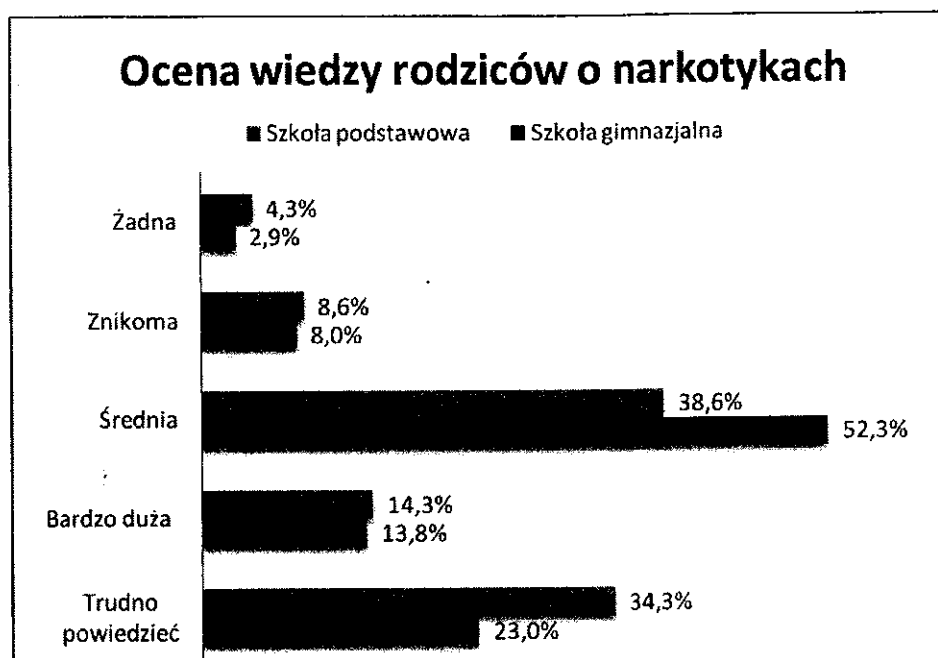
Uczniowie zostali również poproszeni o ocenę tego, jak bardzo ludzie ryzykują, że sobie zaszkodzą, kiedy używają narkotyków. Większość uczniów, podobnie jak w badaniach ogólnopolskich, dostrzega ryzyko szkód związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. 67,1% uczniów szkół podstawowych oraz 68,4% gimnazjalistów deklaruje, że używanie narkotyków jest bardzo szkodliwe.

Należy podkreślić, że stosunkowo niewielki odsetek badanych deklaruje, że narkotyki wcale nie są szkodliwe dla zdrowia osób używających tych substancji.

Uczniowie z gminy Miedziana Góra zostali również poproszeni o ocenę wiedzy i postaw swoich rodziców wobec narkotyków. W przeważającej części młodzi ludzie w szkole gimnazjalnej ocenili wiedzę swoich rodziców o narkotykach jako średnią - odpowiedziało tak 52,3% gimnazjalistów. 34,3% uczniów szkół podstawowych nie posiada wiedzy na ten temat, 4,3% uczniów szkół podstawowych deklaruje, że ich rodzice nie posiadają żadnej wiedzy na temat narkotyków, a 14,3% uczniów szkół podstawowych oraz 13,8% gimnazjalistów ocenia wiedzę rodziców o narkotykach jako bardzo dużą.

58,6% uczniów szkół podstawowych oraz 66,7% uczniów szkół gimnazjalnych deklaruje, że ich opiekunowie rozmawiali z nimi na temat szkodliwości używania narkotyków. 75,7% uczniów szkół podstawowych oraz 86,2% uczniów szkół gimnazjalnych uczestniczyło w zajęciach profilaktycznych na temat szkodliwości używania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, alkohol).

W przypadku pytania o reakcję rodziców na używanie narkotyków przez własne dzieci, większość uczniów wskazywała odpowiedzi sugerujące aktywną postawę krytyczną wobec takiego faktu i próbę znalezienia rozwiązania. Zestawienie wyników dla tego zagadnienia przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tab. 19. Postawy rodziców wobec zażywania narkotyków w oczach uczniów.

Jak myślisz, jak zareagowałoby Twój rodzice, gdyby dowiedzieli się, że zażywasz narkotyki?	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum
Ukarali	22,7%	27,3%
Próbowali pomóc znaleźć przyczynę	56,7%	47,8%
Pokrzyczeli i „odpuścili”	-	1,2%
Zmartwiliby się	17,5%	18,1%
Nie by nie zrobili	-	0,4%
Inne	3,1%	5,2%

Wnioski

Problem narkotyków jest umiarkowanie niskim problemem wśród badanych mieszkańców gminy Miedziana Góra. 7,8% badanych dorosłych mieszkańców przyznaje się do przynajmniej jednorazowego użycia narkotyku w swoim życiu, a wśród uczniów szkoły gimnazjalnej 5,7% deklaruje doświadczenie z narkotykami. Jednocześnie niepokojący jest względnie łatwy dostęp dzieci

i młodzieży do substancji psychoaktywnych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarza czas wolny oraz wakacje dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się ze spożywaniem alkoholu, narkotyków i paleniem papierosów.

III. Zasoby

Gmina Miedziana Góra posiada następujące zasoby służące bezpośrednio i pośrednio rozwiązywaniu problemów narkomanii i pomocy rodzinom osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, tj.

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miedzianej Górze,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedzianej Górze,
- Punkt Informacyjno- Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy,
- Ośrodki kultury, sportu i turystyki na terenie gminy Miedziana Góra,
- Komisariat Policji w Strawczynie,
- placówki oświatowe,
- placówki służby zdrowia,
- stowarzyszenia i organizacje pozarządowe,
- kościoły i związki wyznaniowe.

IV. Grupa docelowa

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy gminy Miedziana Góra, a w szczególności młodzież szkolna, rodziny osób dotkniętych problemem narkomanii, osoby uzależnione od środków psychoaktywnych oraz przedstawiciele służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

Podczas planowania, a następnie realizowania działań profilaktycznych, szczególna uwaga jest kierowana na dzieci i młodzież. Obecnie wszystkie placówki oświatowe działające na terenie gminy Miedziana Góra realizują zadania prewencyjne, dotyczące zapobieganiu problemom społecznym, w oparciu o szkolne programy profilaktyki, zgodnie z wymogami ustawy o systemie oświaty.

V. Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017

Podstawowymi dokumentami określającymi cele, zadania oraz obszar działań administracji rządowej oraz jednostek samorządu terytorialnego w przedmiotowym zakresie są ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii wyznaczający cele i kierunki działań na kolejne lata.

Celem ogólnym obowiązującego Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 –2016 jest „ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych”. Cel ogólny realizowany jest przez administrację rządową w pięciu następujących obszarach:

- profilaktyka,
- leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna,
- ograniczenie podaży,
- współpraca międzynarodowa,
- badania i monitoring,

natomiast przez jednostki samorządu terytorialnego w trzech obszarach, tj.:

- profilaktyka,
- leczenie, rehabilitacja, ograniczenie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna,
- badania i monitoring.

Głównym przesłaniem Gminnego Programu jest realizacja celu Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016, tj.: **ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych**

Cele szczegółowe są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii i dostosowane są do potrzeb lokalnych. Sformułowano je uwzględniając dotychczasowe doświadczenie związane z realizacją Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomani w latach ubiegłych i obejmują:

1. Ograniczenie zjawiska używania narkotyków oraz substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy, w szczególności przez dzieci i młodzież, poprzez realizację działań profilaktycznych.
2. Doskonalenie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia i edukacji publicznej, poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-informacyjnej.
3. Ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych.
4. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych.

VI. Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii wyznacza jednostkom samorządu terytorialnego wyłącznie kierunki działań, rezygnując z określenia szczegółowych zadań i pozostawia te decyzje w wyłącznej kompetencji samorządów. W myśl powyższego zgodnie z art. 10 ust. 1 ww. ustawy zadania nałożone na gminę obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Zadania dotyczące przeciwdziałania narkomanii w Gminie Miedziana Góra będą skoordynowane z działaniami realizowanymi w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który szczegółowo określa zakres przedsięwzięć z zakresu profilaktyki uzależnień. Na poziomie wczesnego zapobiegania podział na alkohol i narkotyki nie ma uzasadnienia, bowiem mechanizmy i motywy sięgania po środki psychoaktywne są bardzo zbliżone.

W ostatnich latach upowszechnił się wzór konsumpcji polegający na mieszaniu środków legalnych i nielegalnych co powoduje, że w leczeniu coraz częściej pojawiają się pacjenci, których trudno jednoznacznie zdiagnozować jako uzależnionych wyłącznie od narkotyków czy alkoholu. Nowoczesne podejście do profilaktyki używania substancji psychoaktywnych obejmuje zatem różne środki (alkohol, narkotyki, itp).

ZADANIA I DZIAŁANIA

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.	
	Wskaźniki realizacji zadań
1. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego. 2. Prowadzenie poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym dla rodzin oraz osób używających środki psychoaktywne szkodliwie oraz okazjonalnie;	- liczba osób korzystających z usług Poradni Leczenia Uzależnień; - liczba osób korzystających z

dostarczanie informacji o sieci placówek świadczących pomoc osobom i rodzinom z problemem uzależnienia od środków psychoaktywnych, udostępnianie materiałów edukacyjno – informacyjnych, motywowanie osób używających środki psychoaktywne oraz członków ich rodzin do podejmowania terapii oraz udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom z problemem uzależnienia i ich rodzinom 3. Udzielanie informacji dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, terapii i rehabilitacji. 4. Upowszechnienie adresów instytucji, ruchów samopomocowych udzielających pomocy i wsparcia osobom mającym problemy związane z narkotykami.	poradnictwa w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym ds. Uzależnień i Przemocy z problemem używania substancji narkotycznych; - liczba działań upowszechniających informacje o działalności Punktu; - liczba osób, którym udzielono informacji nt. możliwości uzyskania wsparcia dla osób dotkniętych problemem i ich rodzin; - liczba instytucji, którym przekazano materiały o charakterze profilaktycznym
--	---

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

	Wskaźniki realizacji zadań
1. Prowadzenie poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym, w tym finansowanie zatrudnienia specjalistów udzielających pomocy osobom z problemem narkotykowym oraz ich rodzinom. 2. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców poprzez dostarczanie informacji w postaci ulotek/broszur o substancjach psychoaktywnych i uzależnieniu; zakup materiałów edukacyjnych. 3. Organizację lokalnych porad, konferencji, szkoleń, seminariów w zakresie udzielania pomocy rodzinom, w których występuje problem narkomanii oraz wspieranie działalności grup samopomocowych. 4. Organizacja i dofinansowanie szkoleń specjalistycznych dla personelu prowadzącego terapię, rehabilitację oraz programy ograniczania szkód zdrowotnych	- liczba miejsc, w których świadczona jest pomoc specjalistyczna; - liczba osób, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy w związku z występującym problemem narkotykowym; - liczba zakupionych materiałów edukacyjnych; - liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

	Wskaźniki realizacji zadań
1. Prowadzenie działań profilaktycznych na terenie szkół i przedszkoli przeznaczonych dla dzieci, młodzieży rodziców oraz grona pedagogicznego; realizację programów interwencyjnych dla młodzieży używającej eksperymentalnie lub okazjonalnie środków odurzających, 2. Wdrażanie na terenie gminy rekomendowanych programów profilaktycznych. 3. Wspieranie działalności profilaktyczno – wychowawczej świetlic środowiskowych; organizacja dla dzieci i młodzieży szkolnej zajęć edukacyjno – artystycznych oraz sportowo - rekreacyjnych jako alternatywnych form spędzania czasu wolnego. 4. Wdrażanie programów edukacyjnych dla rodziców zwiększających ich kompetencje wychowawcze w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci. 5. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno – informacyjnych na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z zażywaniem narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym. 6. Udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z	- liczba osób uczestniczących w programach i przedsięwzięciach profilaktycznych; - liczba programów profilaktycznych; - liczba zorganizowanych przedsięwzięć dla dzieci i młodzieży szkolnej; - liczba osób uczestniczących w w/w przedsięwzięciach; - liczba projektów skierowanych do rodziców; - liczba rodziców biorących udział w działaniach edukacyjnych; - liczba zakupionych materiałów edukacyjnych; - liczba ogólnopolskich kampanii, w których udział wzięła gmina

profilaktyką narkotykową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniem. 7. Prowadzenie badań i analiz pozwalających określić aktualny stan problemów narkotykowych; zbieranie i analiza danych statystycznych, monitorowanie sytuacji epidemiologicznej problemu narkotyków i narkomanii w Gminie Miedziana Góra.	Miedziana Góra
IV. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.	
	Wskaźniki realizacji zadań
1. Wspieranie podmiotów prowadzących działalność w zakresie profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania narkomanii. 2. Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi, sportowymi, oświatowymi realizujących zadania publiczne dotyczące profilaktyki uzależnień i pomocy osobom uzależnionym, w tym w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży. 3. Zakup pomocy dydaktycznych, materiałów edukacyjno - informacyjnych przeznaczonych na pakiety przekazywane instytucjom oraz organizacjom pozarządowym działającym w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania narkomanii. 4. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla grup zawodowych mających styczność z osobami uzależnionymi. 5. Współpraca z Krajowym Biurem d/s Przeciwdziałania Narkomanii, Instytutem Psychiatrii i Neurologii oraz z innymi organizacjami i instytucjami.	- liczba podmiotów prowadzących działalność w zakresie profilaktyki; - liczba osób objętych działaniami; - liczba organizacji/programów, którym zlecono realizację zadania publicznego; - liczba osób objętych programami leczenia; - liczba zakupionych pomocy dydaktycznych; - liczba dofinansowanych szkoleń, - liczba osób, którym dofinansowano szkolenia.

VII. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy. Finansowanie działań podejmowanych w ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Miedziana Góra na rok 2017” odbywa się w ramach środków własnych Gminy Miedziana Góra, pochodzących z opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niniejszego programu są ujęte w planie budżetu Gminy Miedziana Góra na rok 2017 w dziale 851 - ochrona zdrowia, rozdział 85153 - zwalczanie narkomanii w wys. 20 000,00 zł.

VIII. Plan wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie zadania</i>	<i>Kwota</i>
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej: - prowadzenie działalności w Punkcie Informacyjno- Konsultacyjnym, - doposażenie w materiały edukacyjne, broszury, ulotki, - drobne naprawy, remonty, - umowa – zlecenie (terapeuta uzależnień) - umowa zlecenie (radca prawny)	9 000,00 zł
2.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.	2 000,00 zł
3.	Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.	9 000,00 zł
	Razem:	20 000,00 zł